

תפלת שחרית-101 Tefila

הודו The Words Of Lesson 17

Source 1

סידור צלותא דאברהם דף קס"ח

Translation: All of the verses from this point until Oo'Mishpitei Pihu are meant to follow the later verse of Zera Yisroel Avdo, Bnei Yaakov B'Chirav. In other words, you, who are the descendants of Yisroel and the children of Yaakov, acknowledge G-d, etc., sing to G-d, etc., glorify G-d, etc.,

הודו לה': כל הפסוקים, מכאן עד "ומשפטי פיהו", כולם נמשכים אל מקרא של אחריו, אל "זרע ישראל עבדו בני יעקב בחיריו", כלומר, אתם זרע ישראל ובני יעקב, הודו לה' וגו' שירו לו וגו' התהללו וגו' דרשו וגו' זכרו וגו' ומשפטי פיהו. קראו בשמו: פרסמו

The lines rearranged:

דרשו ה' ועזו, בקשו פניו תמיד.
זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיהו.
הוא ה' א-להינו, בכל הארץ משפטיו.
זכרו לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור.

זרע ישראל עבדו, בני יעקב בחיריו
הודו לה' קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילתיו.
שירו לו, זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו.
התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי ה'.

Source 2

Translation: Shiru Lo, Zamru Lo: This is an example of saying the same thing twice by using two different words which mean the same thing. Those words are in addition to the word Hodu said above. So too the words: Sichu B'Chol Niflosav duplicate what is meant by saying Ho'Dei'Oo B'Amim Alilosav. This is a poetic style that is common among poets. The Ibn Ezra wrote and so too the Radak that the word: Shir connotes song that is sung only with one's voice and that Zemer means that the singing is accompanied by musical instrument. That is only when both words are included in one verse but when each appears singly, each can mean that the song was sung by voice only or each can represent that the song was sung by voice accompanied by musical instruments. The word: Sichu means to talk much. That is the difference between Sichu and Dibur. Dibur also includes saying a few words and doing so spontaneously while Siach connotes an orderly and planned talk that was given much thought.

סידור צלותא דאברהם דף קס"ט

שירו לו וזמרו לו: הוא כפל ענין במלות שונות נוסף על מה שאמר למעלה "הודו לה'". וכן "שיחו בכל נפלאותיו". הוא כפל ענין של "הודיעו בעמים עלילותיו". וזה דרך שיר ומליצה. וכתבו הראב"ע והרד"ק שהשיר בפה והזמר בכלי, עיי"ש. וחיינו כששניהם כתובים יחד, אבל כשכ"א בפני עצמו, ישמשו שניהם לפעמים בפה ולפעמים בכלי. שיחו: דברו הרבה. וזה החילוק בין שיחה לדיבור, כי דיבור כולל גם דיבור מועט ופתאומי, אבל שיח הוא דיבור מסודר מתוך דעת והגיון. דרשו ה' ועזו: וענינו —

תפלת שחרית-101 Tefila

והוא רחום of פסוק The

Source 3

ספר המכחים-סדר תפלת ערבית. אומ' והוא רחום משום (שעיהו א, כא) צדק ילין בה בקרב, ואמר' מעולם לא לן אדם שם בירושלים וחטא בידו, שתמיד הבקר מכפר עונות של לילה ותמיד הערב מכפר עונות של יום, ולכך תקנו והוא רחום ערבית ושחרית לחלות פני המקום שיכפר עונותינו יומם ולילה. שחרית אנו אומר' אותו בס' קדושה ותקנוהו בפסוקי דזמרה בשביל ליל שבת שאין אנו אומרים אותו, ולפי שאין איברי תמיד הערב קריבין בלילי שבת דכתיב (במדבר כח, י) עולת שבת בשבתו ולא עולת חול בשבת ולא עולת חול ביי"ט לא תיקנוהו בהם.

Translation: The order of Tefilas Arvis. We open with V'Hu Rachum because of the verse (Yeshayahu 1, 21): the innocent sleep there. That verse is the basis of the idea that no one who slept in Yerushalayim ever did so with any sin on his record. The morning Tamid sacrifice brought forgiveness for the sins committed overnight and the afternoon Tamid sacrifice brought forgiveness for the sins committed during the day. That is why we recite the verse of V'Hu Rachum as part of Tefilas Arvis and as part of Tefilas Shacharis; to beseech G-d to forgive both the sins committed during the day and at night. In Tefilas Shacharis we recite the verse in Kedusha D'Sidra. It was also included as part of Pseukei D'Zimra because of Shabbos eve when it is inappropriate to open Tefilas Arvis with that verse because the bones of the Tamid offering of the night were never burnt on Friday nights while the Beis Hamikdash stood as we know from the verse (Bamidbar 28, 10) the Olah offering of Shabbos on each Shabbos. That verse is interpreted to mean that we do not burn any part of any daily sacrifice on Shabbos or on a Yom Tov.

Source 4

נתיב בינה-חלק א', דף 196 – לפנינו לקט של פסוקים הלקוחים מכל ספרי תהלים. אולי אמירת פסוקים בודדים מכל הספרים נחשבת כעין תחליף לאמירת כל הספר, גם ייתכן שהשם "פסוקי דזמרה" בא ללמד שהחלק הזה של התפלה צריך להכיל פסוקים בודדים נוסף לאמירת פרקים שלמים של סוף ספר תהלים. ואנו מוצאים שני קבצים כאלה שהרי גם "יהי כבוד" אינו אלא קובץ של פסוקים בודדים.

Translation: Before us is a collection of verses that were taken from each part of Tehillim. Perhaps the recital of a variety of verses from Tehillim were meant to represent an abridged edition of Tehillim. It makes sense that the term Pseukei D'Zimra was coined to convey that this part of the prayer service includes a variety of verses in addition to the recitation of the six last chapters of Tehillim. We find two collections of these verses when you consider the group of verses included in the prayer of Yihei Kavod.

Source 5

פירושי סידור התפילה לרוקה [כו] יהי כבוד עמוד קלד-והוא רחום י"ג תיבות, אם יעברו על י"ג בריתות שנכרתו על המילה, או על י"ג מידות שהתורה נדרשת, וחוזרים בתשובה ומתחננים י"ג מידות ה' ה' א-ל רחום, מיד מרחם ומכפר.

Translation: The verse of V'Hu Rachum consists of thirteen words. If the Jewish People violate the thirteen covenants that were incorporated into circumcision, or the laws of the Torah which were derived by

תפלת שחרית-Tefila 101

using the thirteen means by which to interpret the Torah but they repent and do so by invoking the Thirteen Attributes of G-d, G-d immediately shows His mercy by forgiving the Jewish People.

Source 6

The פסוקים That Begin With The Word: רוממו

סידור אוצר התפילות, פירוש עין יוסף דף פה' –

ומכאן ממשיך רוממו ה' אלוֹקינו שאע"פ שבבית שני לא היה ארון
בכל זאת לא פסקה קדושה, והשתחוּו בבית המקדש כי קדוש הוא
הבית אף שנגנו הארון. וכן אע"פ שנחרב הבית ולא נשתייר רק ההר,
מ"מ לא פסקה קדושה, והשתחוּו להר קדשו, כי הקב"ה הוא המקדשו
והתפללו אל ההר הזה.

Translation: At this point, the Tefila of Hodu continues with the two verses that begin with the word: Romimu. The words of the verses represent the following ideas. Although the Aron was missing during the time the Second Temple stood, the holiness of the Second Temple was not affected. Therefore bow in the Temple because the Temple is still holy even though the Aron is no longer found there. In addition, although today, the Temple is no longer in operation and all that is left is the Temple Mount, the area has not lost its holiness. Therefore bow towards the Temple Mount and direct your prayers towards it because it is G-d who bestowed holiness upon the Temple and it is to G-d that you focus your prayers.

The פסוקים That Begin With The Word: ה' צב-אות

Source 7

תלמוד ירושלמי מסכת ברכות פרק ה-ר' חזקיה רבי יעקב בר אבא ר' יסא בשם רבי יוחנן
לעולם לא יהא הפסוק הזה זו מתוך פיך ה' צב-אות עמנו משגב לנו א-להי יעקב סלה. ר'
יוסי בי ר' אבון ר' אבהו בשם ר' יוחנן וחבריה ה' צב-אות אשרי אדם בוטח בך.

Translation: R' Chizkiya, R. Yaakov son of Echa, R'Yasa in the name of R' Yochonon: never allow the following verse to be absent from your mouth (Tehillim 46, 12): Hashem whose name is also Tzvakos is with us. He provides strength and protection. He is the G-d of Yaakov, Selah. R' Yosi son of R' Avun and R' Abahu in the name of R' Yochonon and his colleagues said the same concerning the following verse: (Tehillim 84, 13) Hashem whose name is also Tzvakos-overjoyed is he who places his faith in Him.

Source 8

בן איש חי שנה ראשונה פרשת מקץ-ובספר כ"מ כ"י כתוב, בכל יום כשיכנס לבית הכנסת
יעמוד בפתח ויאמר פסוק ואני ברוב חסדך וכו' ויכנס, וכשהוא נכנס והולך שם יאמר אחר
הפסוק הנז' ה' צבאות עמנו משגב לנו א-להי יעקב סלה, והוא פסוק של אברהם אע"ה,
ואחריו פסוק ה' צבאות אשרי אדם בוטח בך, והוא של יצחק אע"ה, ואחריו פסוק ה' הושיעה
המלך יעננו ביום קראנו, והוא של יעקב אע"ה. ואם אפשר לאומרם כולם בעמדו בפתח הנה
מה טוב, ואם לא אפשר יאמר ג"פ אלו כשהוא נכנס והולך.

Translation: It is written that each day upon entering into synagogue, a person should stand by the door and say the verse that begins: V'Ani B'Rov Chasdicha etc. and then enter. Upon entering the synagogue itself he should then add the verse that begins: Hashem Tvakos Imanu, etc. which represents the verse of Avrohom Aveinu, a"b. Then he should say the verse that begins: Hashem Tvakos Ashrei Adom, etc.

תפלת שחרית-101 Tefila

which represents the verse of Yitzchok Aveinu, a"b. Then he should say the verse that begins: Hashem Hoshiya, etc. which represents the verse of Yaakov Aveinu, a"b. And if it is possible to say all three verses while standing at the doorway of the synagogue, how much better that is but if he cannot, then he should say these verses three times once inside the synagogue.

Source 9

ספר הרוקח הלכות ברכות סימן שכ-מי שאיחר מלבא לבית הכנסת ורוצה להתפלל עם הציבור שתהא תפלתו נשמעת קורא ברכות כולם ופרשת תמידים ואיזהו מקומן וברייתא ר' ישמעאל אומר ב"ג מדות וברוך שאמר וב' פסוקים ה' צב-אות עמנו תהלה לדוד ופסוקי דזמרה.

Translation: If one arrives late to synagogue but wants to recite Shemona Esrei together with the other congregants so that his prayer will be heard, he should recite the Birchos Ha'Shachar, the Parsha of the Korbon Tamid, Ai' zebu Mikomam, the Baraita of the thirteen rules of interpretation of R' Yishmael, Baruch Sh'Amar, the two verses that begin with the words: Hashem Tzvakos, Ashrei and the chapters of Tehillim that follow.

אנכי ה' א-להיך המעלך מארץ מצרים That Begin With The Word: פסוק

Source 10

סידור צלותא דאברהם דף קס"ט

רבון העולמים סמוך לברוך שאמר וכמו שהוא בסדור רע"ג. ורבינו יהודה החסיד הנהיג לומר אחרי שמע ישראל שם, בשכמל"ו, כדי לצאת ידי ק"ש וכמו שכתב הטור (בסי' מ"ו), והנהיג ג"כ לומר פסוק זה בכאן שהוא סמוך לפסוק הנ"ל כדי שתהא יציאת מצרים עם ק"ש.

המעלך מארץ מצרים (שם פ"א י"א): פסוק זה אין לו שייכות לכאן. וראיתי בפירוש מחזור ישן שכתב וזה לשונו: תקנו פסוק זה לפי שפעמים מאריכין בפיוטין ומשהים ק"ש לאחר זמנה. ולכך תקנו שמע ישראל בקרבנות בהשכמה. ופסוק זה אנכי, שיש בה יציאת מצרים כעין ק"ש שצריך להזכיר בה יציאת מצרים, הרי כבר יצאנו ידי חובותינו בהשכמה, כן שמעתי מאבא מארי שאמר מפי זקני ר' יהודה חסיד, עכ"ל. ובודאי אין צריך לומר יציאת מצרים דוקא בזמן ק"ש, דאינו תלוי בזמן קימה וכל היום זמנה. אלא שעכ"פ מצוה להסמיך לק"ש, כדאיתא (בברכות דף י"ג) כדי להזכיר יציאת מצרים בזמנה ופירש"י, בזמן ק"ש, ועיין מה שכתב בזה בספר שאגת ארי' (סימן י"ד). וכנראה ה' המנהג לומר

Translation: Who rescued you from Egypt, etc. This verse has no connection to the previous verses; i.e. it is not a verse whose theme is the seeking G-d's compassion. I found a commentary printed in an old Machzor which included the following note: this verse was added to Hodu because on occasion, the morning service is prolonged by the recital of Piyuttim which causes the recital of Kriyas Shema to be delayed beyond the deadline for reciting Kriyas Shema. That is the same reason given for the first section of Kriyas Shema being recited just before Korbanos each day. The verse that begins with the word Anochi refers to the Exodus from Egypt. It is said at this point to link the remembrance of the Exodus from Egypt with the

תפלת שחרית-101 Tefila

section of Kriyas Shema that we recited earlier. By doing so we fulfill not only the Mitzvah of Kriyas Shema in the earlier part of the service but we also fulfill the obligation to remember the Exodus from Egypt at a similar juncture. So I heard from my father, my teacher, who heard this thought from the mouth of Rabbi Yehudah Ha'Chasid (end of quote). Undoubtedly it is not necessary to fulfill the obligation to remember the Exodus from Egypt only as part of the recital of Kriyas Shema since the obligation to remember the Exodus from Egypt is not tied to the time of day known as the time for rising. It can be fulfilled at any point in the day. Nevertheless one can argue that there is an obligation to link the remembrance of the Exodus from Egypt to the recital of Kriyas Shema based on what we learned in Maseches Brachos 13: to remember the Exodus from Egypt at its proper time. Rashi comments: this means at the same time that we recite Kriyas Shema. See also what the Sha'Agas Aryeh wrote concerning this matter.

Does the **פסוק** of **והוא רחום** consist of words of **שבח** or words of **בקשה**?

Source 11

מחזור ויטרי סימן צט-מצאתי מה טעם נהגו לומר והוא רחום בתפילת ערבית על שם המקרא:(ישעיהו א', כא') צדק ילין בה. מעולם לא לן אדם בירושלים ובידו עון. כיצד? תמיד של שחר מכפר על עבירות שנעשו בלילה. ותמיד של בין הערבים על עוונות שנעשו ביום. וכנגד כן אנו אומרי' והוא רחום כלומר בזמן שבית המקדש קיים היו תמידים מכפרים ועבשיו שבית המקדש חרב ואין לנו תמידים וזבחים אלא תפילה הקדוש בך הוא שהוא רחום יכפר עון בשביל התפילות שהן כנגד התמידים. וגם בתפילת השחר אנו אומרים והוא רחום בסדר קדושה.

Translation: I found that the basis for the practice of reciting the verse: V'Hu Rachum in Tefilas Maariv is based on a verse (Yishayahu 1, 21): righteousness lay in her (Yerushalayim). Never did anyone sleep in Yerushalayim possessing any sins. How could that be? The Tamid sacrifice of the morning brought forgiveness for any sins that were transgressed at night. The Tamid sacrifice of the evening brought forgiveness for any sins that were transgressed during the day. Based on that series of events, we recite the verse: V'Hu Rachum, meaning that while the Beis Hamikdash stood the sacrifices brought forgiveness. Now that the Beis Hamikdash no longer stands and we can no longer rely on the daily sacrifices, we must instead rely on prayer. G-d who is merciful should forgive our sins based on our prayers that were instituted as a substitute for the sacrifices. That is why we include the verse of V'Hu Rachum in Tefilas Shacharis in Kedushah D'Sidra (Oo'Vah L'Tzion).

Source 12

מחזור ויטרי סימן קא-תקנו לומר והוא רחום במעריב לפי שאין במעריב קרבן לכפר עון. אבל יוצר ומנחה שיש תמידין שמכפרין אין צריך לומר, מפי ר' אליעזר הגדול: יש להקשות והא איכא תמיד של שחר שמכפר על עבירות של ליל ותפילה השחר כנגד תמיד של שחר תקנו: אבל יש אומרים לפי שכן נהגו החוטאים ללקות בשעת מעריב שאו' ציבור והוא רחום. שמקבל החוטא עליו את הדין ואחר שנלקה או' והוא רחום. ועוד שכל המלקה אומר ג'פעמים והוא רחום. ויש בו מ"ג תיבות. ובין כולן מ' חסר אחת שהיא סוכמת את הארבעים. ומונה כן. והוא אחת. שתיים כו': ועוד שבכל היום אדם חוטא ולערב צריך לומר והוא רחום:

תפלת שחרית-101 Tefila

Translation: Chazal instituted the practice of reciting the verse: V'Hu Rachum in Tefilas Maariv because no sacrifices were brought at night to bring forgiveness for sin. Conversely, the Tamid sacrifices were brought to bring about forgiveness for sin in the morning and evening. As a result there is no need to recite the verse: V'Hu Rachum during the morning and evening prayers. That was the opinion of the Great Rabbi Elazar. We can question that reason based on the following: did we not learn that the Tamid sacrifice of the morning brought forgiveness for any sins that were transgressed at night and that the Tamid sacrifice of the evening brought forgiveness for any sins that were transgressed during the day. Based on that reasoning, the two Tamid sacrifices brought forgiveness for all 24 hours of the day. Therefore there should be no need to recite the verse of V'Hu Rachum before Tefilas Maariv. As a result some provide a different basis for reciting the verse of V'Hu Rachum in Tefilas Maariv. They opine that the verse of V'hu Rachum is recited in Tefilas Maariv based on the procedure followed by the Jewish court of executing the sentence of 39 lashes (Malkos) at the time that Tefilas Maariv was usually recited. After receiving his punishment the person so sentenced would exhibit his acceptance of the punishment by reciting the verse of V'Hu Rachum three times. He did so because the verse contains thirteen words. By saying the verse three times, he replicates the 39 lashes that comprise the Malkos (lashes) punishment. That is why we recite the verse three times during the day; once in Yihei Kavod, once in Kedushah D'Sidra and once before Tefilas Maariv. In addition, since man tends to sin during the day, he needs to recite the verse of V'Hu Rachum to obtain forgiveness.

Source 13

ריקאנטי בראשית פרק יח-ותיקנו והוא רחום קודם תפלת ערבית, והטעם מבואר. במדרש רות [עמ"ב] אמרו שם שלשה שלימים מושלים בגיהנם מתחת יד דומה. והם משחית, אף, וחמה. וכל האחרים ממונין תחתם ודנין נפשותיהן של רשעים. וכל אותן כתות של מלאכי חבלה כולן מרעישין גהנם ונשמע קולן לרקיע. וקולות של רשעים ביניהם צווחין ואומרים ווי ווי ואין מרחם עליהן, והמשחיתים הללו שולטים כל ימי השבוע מזמן תפלת ערבית, ודנין אותן שהיו במחשך מעשיהן ומהרהרין הרהורים על משכבותם . . .

Translation: They instituted the practice of reciting V'Hu Rachum before Tefilas Maariv. The reason to do is clear. In Midrash Ruth we learned that three entities rule in hell: Mashchis (destroyer), Af (anger) and Chaima (rage). They are responsible to judge the souls of the wicked. All others who serve there work under their control. Those agents of punishment create such a tumult that the sound can be heard in the heavens. Within the noise can be heard the voices of the wicked crying out: Oy Yoy and noone extends any pity towards them. These agents rule on each day of the week beginning at night and they judge those whose actions brought darkness and are forced in death to constantly think about what they did . . .

ולכן תקנו בתפילת ערבית כל ימי השבוע והוא רחום, על כי מאותה שעה שבחשך דנין את הרשעים ע"י ג' המשחיתים שהם משחית אף וחמה, וכלן נכללו בהאי והוא רחום, משחית, הה"ד [תהלים עח, לח] ולא ישחית. אף, והרבה להשיב אפן. חמה, ולא יעיר כל חמתו. ולפיכך תקנו והוא רחום בימי החול. כיון שנכנס השבת מסתלק הדין מן העולם, והרשעים בגיהנם יש להם מנוחה, ומלאכי חבלה אינן שולטין עליהן משעה שקדש היום. ועל כן אין אומר בערב שבת והוא רחום כדי שלא יתעוררו מלאכי חבלה, ולפיכך הוא אסור לאומר בערב שבת מפני כבודו של מלך המגין על הרשעים בשבת, להורות שכבר נסתלק הדין מן העולם וכבר אין רשות למחבלים לחבל.

תפלת שחרית-101 Tefila

Translation: Therefore they instituted the practice of reciting the verse: V'Hu Rachum because beginning with the time of Tefilas Maariv the wicked are judged by the three agents, Mashchis, Af and Chaima. Notice that all three of the agents are mentioned in the verse: V'Hu Rachum. The words: V'Lo Yashchis represent Mashchis. Af is represented in the words: V'Hirbah Li'Hashiv Apo; Chaima, in the words: V'Lo Ya'ir Chamaso. That is why we recite this verse on weeknights. Once Shabbos comes, the process of judging those in Hell pauses. The wicked in Hell are extended a rest. Once Kiddush Ha'Yom is recited on Shabbos the agents of punishment stop their work. That is why we do not recite the verse of V'Hu Rachum before Tefilas Maariv on Erev Shabbos. We do not want to stir the agents of punishment. It is prohibited to say the verse on Erev Shabbos out of respect for G-d who protects the wicked on Shabbos. We demonstrate that the process of judging the wicked has been suspended for the day and that the agents of punishment are prohibited from inflicting punishment on Shabbos.

... והוא הדין שאין לומר שומר עמו ישראל, כי מודים שהשרים והמקטרגים הם בממשלתן ולא הוא יתעלה. ועוד המשילו משל אחר רבותינו ז"ל. משל לרועה צאן, כל זמן שהצאן במדבר תוך הזאבים אז מתפלל על שמירתם, אבל כשהצאן בעיר אינו מתפלל על שמירתן. וזהו טעם בחתימת הפורש סוכת שלום, כי כיון שבא השבת אינו צריך שמירה מן הקטיגור, ועל כן חותמים הפורש סוכת שלום, כלומר סוכת דוד המחוברת לשלום, כמה דאת אמר [עמוס ט, יא] אקים את סוכת דוד הנופלת:

Translation: Similarly, we do not recite the Bracha of Shomer Amo Yisroel La'Ad because that Bracha is an admission that the officers and the enemies of the Jews are in control of the Jews and that G-d allows it. To explain this phenomena, our Rabbis composed a parable. Our relationship to G-d is like the relationship of a shepherd to his flock. For as long as the shepherd is with his sheep in the desert among the wolves, the shepherd needs to pray for the safety of his flock. However, once the shepherd herds the sheep into the city, he no longer feels the need to pray for their protection. That is why we change the words in the Chasimas Ha'Bracha of Hashkeiveinu to Ha'Porais Succas Shalom. Once Shabbos comes we no longer need protection from those who would persecute the Jewish people. G-d protects us simply by it being Shabbos. That is why we end the paragraph of Hashkeiveinu with: Ha'Porais Succas Shalom; i.e the House of Dovid that is tied to peace, as we find in the verse (Amos 9, 11) I will re-establish the House of Dovid that has fallen.

Source 14

סידור בית יעקב (ר' יעקב עמדין) חלק א', דף מו'

לְחַר קָרָשׁוּ בִּי קָרוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ : אִתְּהוּ רַחוּם יִבְכֶּךָ
עֵז וְלֹא יִשְׁחִית וְתִרְבֶּה לְהָשִׁיב אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל
חֲמָתוֹ : אִתְּהוּ יְיָ לֹא תִכְלֹא רִדְמִיךָ מִמֶּנִּי חֲסִדְךָ וְאַמְתִּיךָ

(') ע"כ לפני תפלת מנחה

(') סמוך והוא רחום א"ל בבית יו"ט [ויו"א דמוחר. מח"כ ס' רס"ז. וכו' בסידור רע"ג זצ"ל]

Translation: Footnote: The verse of V'Hu Rachum should not be recited on Shabbos and Yom Tov.